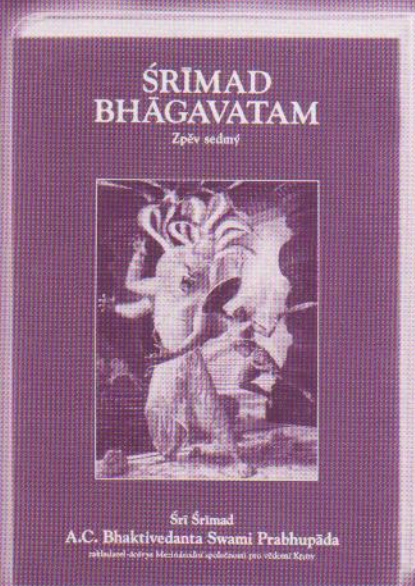
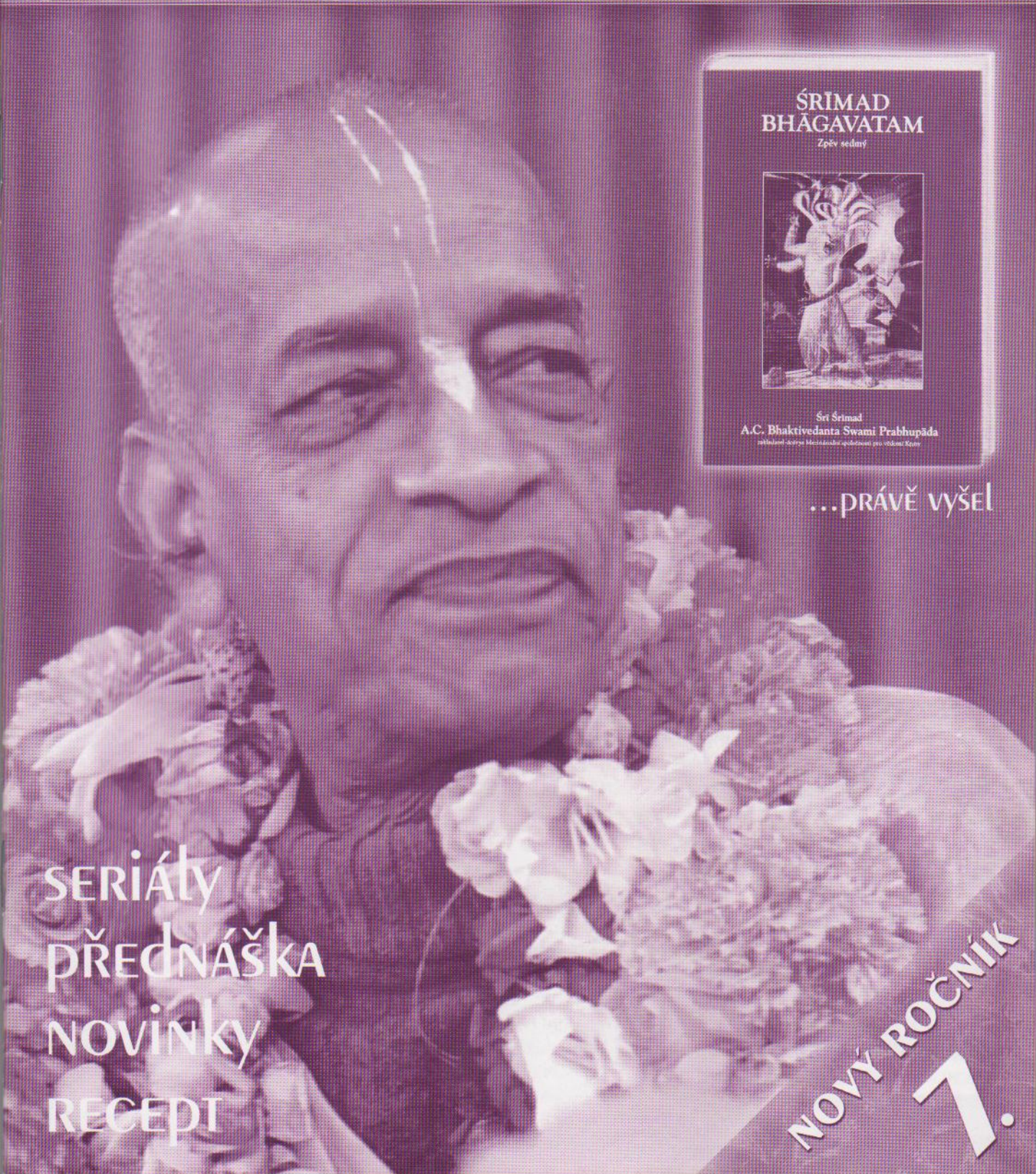

Číslo 1 7. Ročník / ZÁŘÍ/ŘÍJEN 2000

NĀMA HAṬṬA

Časopis Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny
zakladatel-ĀČĀRĀ A.C. Bhaktivedanta Swamī Prabhupāda

...PRÁVĚ VYŠEL

SERIÁLY
PŘEDNÁŠKA
NOVINKY
RECEPT

NOVÝ ROČNÍK
7.

Září

Říjen

VAIŠŇAVSKÝ KALENDÁŘ

2000

5.9. Rādhāṣṭamī

10.9. Pān Vāmanadev

28.10. Govardhana Pūja

Září

- 2.9. So Šrīmatī Sīta Ṭhākuraṇī
(manželka Šrī Advaity) - příchod
- 5.9. Út **Rādhāṣṭamī** - zjevení
Šrīmatī Rādhārāṇī (půst do poledne)
- 9.9. So **Pārśva Ekādaśī** - půst od obilovin a luštěnin
úplný půst do poledne za Šrī Vāmana Dvādaśī
- 10.9. Ne přerušení půstu 06:31 - 10:50*
Šrī Vāmana Dvādaśī : příchod Pāna Vāmanadeva
(půst do poledne na Pārśva Ekādaśī, dnes hostina)
Šrīla Jiva Goswāmī - příchod
- 11.9. Po Šrīla Bhaktīvinoda Ṭhākura - příchod (půst do poledne)
- 12.9. Út Šrīla Haridāsa Ṭhākura - odchod
- 24.9. Ne **Indīra Ekādaśī** - půst od obilovin a luštěnin
- 25.9. Po přerušení půstu 06:53 - 10:54*

Říjen

- 7.10. So Šrī Madhvācarya - příchod
- 9.10. Po **Pasaṅkuṣa Ekādaśī** - půst od obilovin a luštěnin
- 10.10. Út přerušení půstu 07:17 - 10:41*
Šrīla Raghunātha Dāsa Goswāmī - odchod
Šrīla Raghunātha Bhatta Goswāmī - odchod
Šrīla Kṛṣṇadāsa Kavirāja Goswāmī - odchod
- 13.10. Pá Šrī Murāri Gupta - odchod
- 17.10. Út Šrīla Narottama Dāsa Ṭhākura - odchod
- 21.10. So Vīrabhadra - příchod
- 23.10. Po **Rāma Ekādaśī** - půst od obilovin a luštěnin
- 24.10. Út přerušení půstu 07:39 - 11:04*
- 28.10. So **Govardhana Pūja**, Go Pūja, Go Kṛda (uctívání kopce Govardhana)
Šrī Rasikānanda - příchod
- 29.10. Ne Šrī Vāsudeva Ghoṣa - odchod
- 31.10. Út Šrīla Prabhupāda - odchod (půst do poledne)

Listopad

- 4.11. So Šrī Gadadhāra Dāsa Goswāmī - odchod
Šrī Dhananjaya Paṇḍit - odchod
Šrī Śrīnivāsa Ācarya - odchod
- 7.11. Út **Utthana Ekādaśī** - půst od obilovin a luštěnin
Šrīla Gaura Kiśora Dāsa Babajī - odchod (půst do poledne)
- 8.11. St přerušení půstu 08:20 - 10:12
- 10.11. Pá Šrī Bhugarbha Goswāmī - odchod
Šrī Kāśīśvara Paṇḍit - odchod
- 11.11. So Šrī Nimbārkācarya - příchod

* letní čas je brán v úvahu

NĀMA HAṬṬA

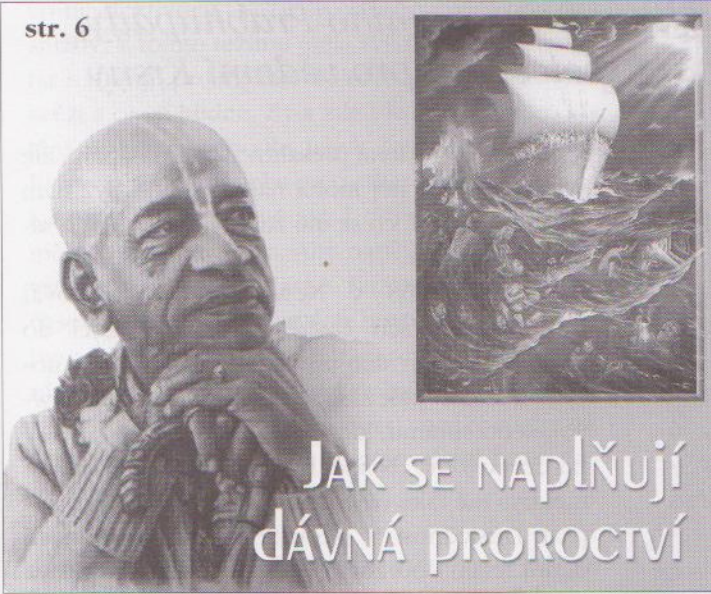
ČASOPIS MEZINÁRODNÍ SPOLEČNOSTI PRO VĚDOMÍ KRŠNY

zakladatel-ācārya

Śrī Śrīmad A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda

str. 6

JAK SE NAPLŇUJÍ DÁVNÁ PROROCTVÍ

REDAKCE:

VedaVision — Nāma Haṭṭa

Jílová 290

155 21 Praha 5 - Zličín

tel: 02 / 579 503 91, 0603 700 512

fax: 02 / 302 16 28

e-mail: prija@volny.cz

<http://www.harekršna.cz>

<http://www.iskcon.org/hkindex/>

ZODPOVĚDNÝ REDAKTOR:

Priya-kīrti dāsa

GRAFIKA:

bh. Martin Stejskal
osvit a tisk

SPOLUPRACOVALI:

Překlady:

Oldřich Janota (Nektar ŠP)

bh. Jan Mareš (26 vlastností oddaného,

Védská Indie viděná z vesmíru)

Punya Pālaka dās, Nīla Mādhava dās

(Citace ŠP o Československu)

Recept:

Prema Priyā devī dāsī

Sanskrt a klíč k výslovnosti

ā, ai, au, e, ī, o, ū, ṛ jsou v sanskrtu dlouhé samohlásky, vyslovují se dvakrát déle než krátké; ṛ samohláskové r; zjednodušeně vyslovováno jako ri; c se vyslovuje jako č; j se vyslovuje jako dž; ñ se vyslovuje jako ň; y se vyslovuje jako j; ś, ṣ se vyslovuje jako š.

Duchovní jména

Členové Mezinárodní společnosti pro vědomí Kṛṣṇy dostávají jména Pána Kṛṣṇy nebo Jeho oddaných ve spojení se slovem dāsa (ženy dāsī), což znamená „služebník“. Například jméno Kṛṣṇa dāsa znamená „služebník Kṛṣṇy“.

OBSAH:

4 SMARANAM

Nektar Śrīly Prabhupādy

6 PŘEDNÁŠKA

A.C.Bhaktivedanta Swami Prabhupāda

12 CITACE ŚRĪLY PRABHUPĀDY

O ČESKOSLOVENSKU

16 SEMINÁŘ

26 vlastností oddaného

20 VĚDA vs. VĚDA

Védská Indie viděná z vesmíru

22 NOVINKY PRO VÁS

23 VAŘÍME PRO KRŠŇU

Bramborové krokety

24 PRÁVĚ VYŠEL 7. ZPĚV ŚRĪMAD BHĀGAVATAMU

NEKTAR ŠRĪLY P

Anekdoty ze života A.C. Bhaktivedanty Swamiho Prabhupādy, zakladatele-ācāryi Mezinárodní společnosti pro vědomí Kṛṣṇy

Z knihy Prabhupāda Nectar od Satsvarūpa dāse Goswamiho, vydané v nakladatelství GN Press 1996

Prabhupādův pravidelný denní režim

Prabhupāda dodržoval ve svém denním režimu pravidelnost, kterou porušoval jen výjimečně. Dopoledne kolem jedenácté nebo půl dvanácté si obvykle nechával dělat masáž, ale když ho v té době někdo navštívil a Prabhupāda právě vysvětloval vědomí Kṛṣṇy, dal přednost kázání před denním programem. Stejně tak dokázal kázat večer celé hodiny, zvláště v Bombaji při setkáních s životními členy nebo právními zástupci ISKCONu. Nikdy však nečinil tyto změny v časovém rozvrhu nebo v rozhodování o tom, kde sloužit Kṛṣṇovi, z nějakého rozmaru. Jednou na procházce po pláži v Juhu nás doprovázel doktor Patel, jeden z Prabhupādových přátel. Po půl hodině navrhl, abychom se vrátili. Prabhupāda se ale podíval na hodinky a řekl, že je na návrat příliš brzy, protože Božstva Rādhy a Rāsabihārīho budou dávat *darśan* až za hodinu. „Když se vy vrátíte dřív, může i Kṛṣṇa dávat *darśan* dřív, protože jste čistý oddaný,“ řekl doktor Patel. Prabhupāda odpověděl, že to nepřipadá v úvahu; nemůžeme měnit program Božstev proto, aby to vyhovovalo nám.

Prabhupāda nikdy nevycházel sám bez doprovodu oddaných. Bylo neslýchané, že by někdy řekl: „Odjíždím na pár dnů,“ nebo „Jdu si vyřídit nějaké soukromé záležitosti,“ nebo „Jedu na dovolenou.“

Všechno vykonával ve správný čas, určený vědomím Kṛṣṇy. I to, když se uchyloval do soukromí, (a jak dosvědčovaly zvuky z jeho pokoje) aby pracoval na překladu *Śrīmad-Bhāgavatamu* nebo odříkával s *japou* Hare Kṛṣṇa mantru. Klid

jeho čistého vědomí přesahoval naše chápání, ale občas jsme do něj mohli nahlédnout, když nám někdy vyprávěl, co se mu zdálo nebo o čem o samotě přemýšlel.

V roce 1968 v New Yorku potřeboval Prabhupāda vstát časně ráno, aby odjel do Bostonu, ačkoliv den předtím bděl dlouho do noci. Z Bostonu pak zaslal dopis prezidentovi newyorského chrámu, který nebyl schopen vstát, aby ho doprovodil. „Neměl bys mě pouze uctívat, ale měl bys mě také následovat svým jednáním,“ napsal. Důslednost, s jakou Śrīla Prabhupāda svůj denní režim dodržoval, byla pozoruhodná. Když se na něj někdy nahruly nepříjemné zprávy o démonských útocích na ISKCON, bylo vidět, že mu to působí vážné starosti, ale i v těchto chvílích dodržoval pravidelné doby koupele a přijímání prasadam. Pokud však začínaly být problémy příliš naléhavé, přestával jíst, a když jeden z jeho předních žáků začal jednou projevoval známky vážné deviace, probděl kvůli tomu Prabhupāda celou noc. Jindy si s transcendentální radostí celé hodiny prohlížel barevné fotografie z první Rathayātry v Los Angeles a vypustil kvůli tomu i obvyklou masáž.

Nezapadal ovšem do stereotypní představy o Indech, kteří na každou schůzku přijdou o dvě hodiny později. Pravidelně sledoval hodinky, a když jeho služebníci někdy nebyli včas připraveni k odjezdu, vycházel z pokoje a vydával se k čekajícímu autu, rozhodnutý odjet třeba i bez nich. Přesto nepůsobil jako *karmī*, otrok nějakého neúprosného režimu, který nedává žádnou svobodu.

Bhagavad-gītā popisuje „usměrňující zásady svobody“. Prabhupāda sám byl osvobozený, a přesto vtiskl dvaceti čtyřem hodinám svého dne a noci pevný řád, aby nám poskytl příklad a aby

PRABHUPĀDY

co nejefektivněji využil život pro vykonávání své služby. V tomto režimu měla své místo ideální doba na ranní procházku — když vzduch byl ještě svěží a okolí klidné. Byla zde ideální doba pro vítání Božstev — podle Jejich časového rozvrhu. Existovala ideální doba pro setkání oddaných a také pro to, kdy zdravě jíst. I odpovědi na dopisy měly svůj vhodný čas. Aby naučil své žáky časně vstávat, sám vstával časně. Kázání přizpůsoboval časovým možnostem svých hostů. Tímto způsobem tedy organizoval své transcendentální jednání — nikoliv pouze pro zachování jistých pravidel, ale proto, aby nepřetržitě co nejlépe sloužil Kṛṣṇovi, aby rozšiřoval a upevňoval své hnutí pro vědomí Kṛṣṇy ve světě.

Když Prabhupāda jednou rozmlouval s jedním indickým hostem a příznivcem hnutí pro vědomí Kṛṣṇy, stočil se hovor na vydávání časopisu *Back to Godhead* v různých jazycích. Prabhupāda prohlásil, že Indové s radostí čtou časopis v angličtině, avšak jeho host se domníval, že by časopis byl mnohem populárnější, kdyby byl vydáván v hindštině, gudžarátštině, marathi a bengálštině.

„To není možné,“ řekl Prabhupāda. „To musíte udělat vy, Indové. Ale vy nemáte čas. Zabýváte se vdavkami svých dcer a jenom radíte.“

„Já že nemám čas?“ zeptal se překvapeně muž. „Ano, nikdo nemá čas,“ řekl Prabhupāda. „Všichni Indové jsou zaměstnaní svými vlastními záležitostmi. Přijdou a dají radu, ale tím to končí. Rady dávají *grátis*, ale sami nic neudělají.“

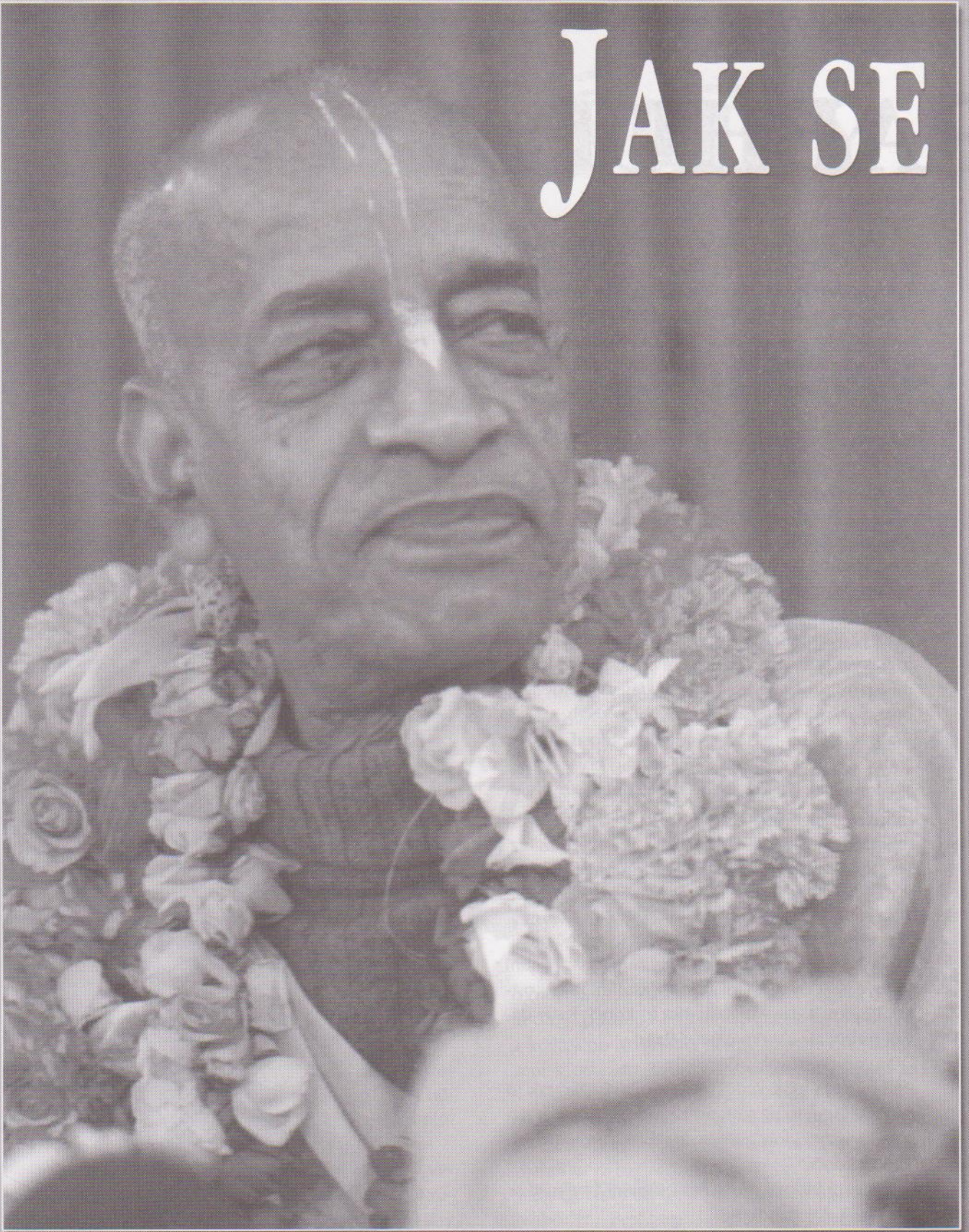
Muž protestoval: „Ale to přece —“ Prabhupāda však věděl, o čem mluví. „Ne, tak to je. Zažil jsem to už stokrát, že Indové přijdou, dají radu a odejdou zařizovat vdavky svých dcer. Tím to končí.“

„Všichni Indové přece nejsou stejní,“ pokusil se muž hájit své stanovisko.

„Devadesát devět procent Indů se chová přesně tak,“ řekl Prabhupāda. „Poradí vám, ale nikdy nic neudělají. Tak to je.“ ❀

JAK SE

NAPLŇUJÍ DÁVNÁ PROROCTVÍ

Málokdo ví, že kniha, která je více než pět tisíc let stará — Śrīmad-Bhāgavatam — předpověděla s překvapující přesností mnoho ze současnosti. Śrīla Prabhupāda z tohoto sanskrtského textu citoval při přednášce v chrámu Hare Kṛṣṇa v Los Angeles v létě roku 1974: „V Kali-yuze se vlastnosti a společenské postavení člověka budou hodnotit podle velikosti jeho majetku.... Muž a žena spolu budou žít jen tak dlouho, dokud se budou sexuálně přitahovat.... Ten, kdo bude mít málo peněz, se nedočká spravedlnosti a každý, kdo dokáže chytře žonglovat slovy, bude pokládán za učence.... Smyslem života bude naplnit si žaludek a drzost se bude rovnat rozhodující pravdě.“

śrī-sūka uvāca

*tataś cānu-dīnam dharmāḥ satyam śaucam kṣamā dayā
kālena balinā rājan nañkṣyaty āyur balam smṛtiḥ*

„Milý králi, každý den bude mocnou silou času ubývat zbožnosti, pravdivosti, čistoty, schopnosti odpouštět, milosrdnosti, délky života, tělesné síly a paměti.“

(Śrīmad-Bhāgavatam 12.2.1)

Takto je Kali-yuga (současný věk hádky a pokrytectví) popsána ve dvanáctém zpěvu Śrīmad-Bhāgavatamu. Śrīmad-Bhāgavatam byl napsán před pěti tisíci lety, kdy měla Kali-yuga právě začít, a mluví se v něm o mnoha věcech, ke kterým dojde v budoucnosti. Śrīmad-Bhāgavatam proto přijímáme jako *śāstru* (zjevené písmo). Ten, kdo sepsal *śāstry* (*śāstra kara*), musí být osvobozená osoba, schopná popsat minulost, přítomnost i budoucnost.

Ve Śrīmad-Bhāgavatamu je předpovězeno mnoho událostí. Je tam popsáno zjevení Pána Buddhy a Pána Kalkiho (který se zjeví na konci Kali-yugy). Je tam také zmínka o zjevení Pána Caitanyí. Přestože byl Bhāgavatam sepsán před pěti tisíci lety, jeho

autor znal minulost, přítomnost a budoucnost (byl *tri-kāla-jñā*) a dokázal tak všechny tyto události předpovědět s dokonalou přesností.

Śukadeva Goswāmī zde tedy popisuje hlavní příznaky tohoto věku. Říká: *tataś cānu-dīnam*. S postupem Kali-yugy vymizí nebo téměř vymizí osm věcí — *dharma*, náboženské zásady; *satyam*, pravdomluvnost; *śaucam*, čistota; *kṣamā*, schopnost odpouštět; *dayā*, milosrdnost; *āyuh*,

délka života; *balam*, tělesná síla, a *smṛtiḥ*, paměť. Kromě Kali-yugy samozřejmě existují ještě jiné *yugy*. V Satya-yuze, která trvala 1 800 000 let, se lidé dožívali sta tisíce let. Další věk, Tretā-yuga, trval 1 200 000 let a lidský život byl dlouhý deset tisíc let. To znamená, že délka života se zkrátila na desetinu. V dalším věku, Dvāpara-yuze, byl život opět desetkrát kratší — lidé žili jen tisíc let — a délka Dvāpara-yugy byla 800 000 let. V dalším věku, v Kali-yuze, můžeme žít nanejvýš sto let. Většinou se takového věku ani nedožijeme, ale sto let je hranice. Můžeme to nyní vidět: průměrná délka života se snížila ze sta zhruba na sedm-desát let a bude se snižovat dále. Nakonec bude dvacetí nebo třicetiletý člověk považován za starce.

Dalším příznakem Kali-yugy, který předpovídá Śrīmad-Bhāgavatam, je úbytek paměti (*smṛti*). Dnes vidíme, že lidská paměť není moc bystrá — lidé snadno zapomínají. Mohou něco slyšet každý den a přesto to zapomenou. Stejně tak ubývá tělesné síly (*balam*). Všichni to můžete potvrdit, protože víte, že váš otec nebo děd byli tělesně silnější než jste vy. Takže tělesné síly ubývá, paměti ubývá a délky života také ubývá. To vše je předpovězeno ve Śrīmad-Bhāgavatam.

Dalším příznakem Kali-yugy je úpadek náboženství. V tomto věku náboženství prakticky neexistuje. Nikdo se o něj nezajímá. Kostely a chrámy se uzavírají. Budova, ve které sedíme, byla také kdysi kostel, ale byla prodána, protože sem nikdo nechodil. Kupujeme také jeden velký kostel v Austrálii, a v Londýně jsem viděl stovky prázdných kostelů, do kterých nikdo nechodí. A to neplatí jen pro kostely — i v Indii, s výjimkou několika významných chrámů, se obyčejné malé chrámy zavírají. Bydlí v nich teď psi. To znamená, že *dharma* neboli náboženství upadá.

Pravdomluvnosti, čistoty a schopnosti odpouštět také ubývá. Když dříve někdo udělal něco špatného, jeho protivník mu odpustil. Například Arjunovi jeho nepřátelé různě ubližovali, ale on přesto na Kuruovském bitevním poli řekl: „Kṛṣṇo, dovol mi odejít. Já je nechci zabít.“ To je schopnost odpouštět. Dnes však lidé zabíjejí druhé pro sebemenší urážku. To se skutečně stává. Nikdo také neprokazuje milost (*dayā*). Můžete vidět, jak přímo před vámi někoho zabíjejí, ale vy nebudete chtít zasáhnout. K tomu již také dochází. Takže zbožnosti, pravdivosti, čistoty, schopnosti odpouštět, milosrdnosti, délky života, tělesné síly a paměti neustále ubývá a ubývá. Na těchto příznacích můžete poznat, jak pokračuje věk Kali.

Dalším příznakem je *vittam eva kalau nṛṇāṃ janmācāra-guṇodayaḥ*: „V Kali-yuze se vlastnosti a společenské postavení člověka budou hodnotit podle velikosti jeho majetku.“ (Śrīmad-Bhāgavatam 12.2.2). Dříve odpovídalo postavení člověka úrovni jeho duchovního poznání. Například brāhman byl ctěn, protože znal *brahma* — byl si vědom Nejvyšší Duše. Nyní v Kali-yuze však brāhmani vlastně neexistují, protože lidé přijímají titul brāhmana pouze na základě zrození, *janma*. Dříve také existovalo dědičné právo, ale rozhodující bylo, jak se člověk choval. Kdo se narodil v rodině brāhmana nebo kṣatriyi, musel se chovat jako brāhmana nebo kṣatriya. Povinností krále bylo dohlédnout, aby se nikdo nevydával za

někoho jiného, než kým skutečně byl. Každý byl uctíván podle úrovně kultury a vzdělání. Ale dnes platí *vittam eva kalau nrñām*: když nějakým způsobem seženete peníze, můžete získat vše. Můžete být člověk třetí, čtvrté nebo desáté třídy, ale když nějakým způsobem seženete peníze, lidé vás začnou mít ve veliké úctě. Nikdo nebude brát ohled na úroveň vaší kultury, vzdělání a poznání. To je Kali-yuga.

Další příznak Kali-yogy je *dharma-nyāya-vya-vasthāyām kāraṇam balam eva hi*. „O náboženských zásadách a spravedlnosti bude rozhodovat síla.“ (Śrīmad-Bhāgavatam 12.2.2). Jakmile budete mít velký vliv, o všem se rozhodne ve váš prospěch. Můžete být největší neznabozi, ale když podplatíte kněze, potvrdí vám, že jste zbožní. O charakteru budou tedy rozhodovat peníze a nikoliv skutečné kvalifikace. *dāmpatyē 'bhirucir hetur māyāiva vyāvahārike* „Manželství se budou uzavírat na základě dočasného zalíbení a kdo bude chtít být úspěšný obchodník, bude muset podvádět.“ (Śrīmad-Bhāgavatam 12.2.3). Vztah mezi manželi bude záviset na *abhīrucī*, na vzájemných sympatiích. Když se dívka líbí nějaký chlapec a chlapci nějaká dívka, myslí si: „Vezmeme se.“ Ale nikdo nezná jejich budoucnost a všichni budou nešťastní, protože šest měsíců po svatbě se zase rozvedou. Důvodem je to, že manželství se dnes uzavírá na základě povrchního vztahu a nikoliv na základě hlubokého poznání.

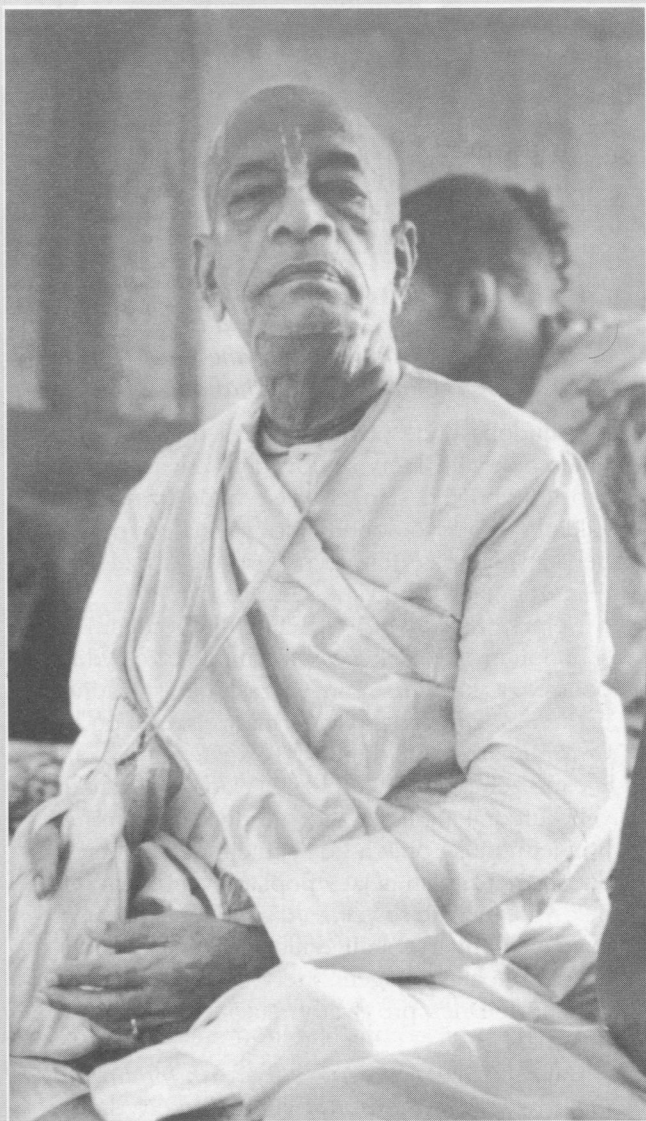
Dříve, alespoň za mého mládí v Indii, se sňatky neuzavíraly proto, že chlapci se líbila dívka a dívka se líbil chlapec. Ne. O svatbách rozhodovali rodiče. Já jsem se ženil, když jsem byl student, ale vůbec jsem svou manželku neznal; všechno zařídili moji rodiče.

Jiným příkladem je první indický prezident Dr. Rajendra Prasād, který ve svém životopise napsal, že se ženil v osmi letech. Můj tchán se ženil v jedenácti a tchyni tehdy bylo sedm let. V Indii se dříve pořádala svatba teprve tehdy, když astrologický výpočet minulosti, přítomnosti a budoucnosti manželského páru určil, že jejich společný život bude šťastný. Když byl sňatek takto posvěcen, muž a žena žili v mírumilovném soužití a věnovali se duchovnímu životu. Navzájem si pomáhali, a tak žili velice šťastně a byli pokročilí v duchovní realizaci. A nakonec se vrátili domů, zpátky k Bohu. Takový je systém. Ne, že dospělá dívka a dospělý chlapec žijí spolu a když se jeden druhému líbí, uzavřou manželství, a pak on odejde nebo ona odejde... Takové manželství se neuzavíralo.

O Kali-yuze je však řečeno: *dām-patyē 'bhirucir*. Manželství se budou uzavírat jen na základě vzájemného zalíbení. Skutečnost je taková, že když se člověku jednu chvíli něco líbí, za chvíli se

mu to líbit nebude. Manželství založené na vzájemných sympatiích tedy nemá žádnou cenu.

Další příznaky tohoto věku jsou: *strīṭve puṁstve ca hi ratir vipratve sūtram eva hi*. „Muž a žena spolu budou žít jen tak dlouho, dokud se budou sexuálně přitahovat, a bráhmani (zbožní intelektuálové) se poznají jen podle posvátné šňůry.“ (Śrīmad-Bhāgavatam 12.2.3) Bráhmani dostávají posvátnou šňůru a lidé si dnes myslí: „Mám posvátnou šňůru, takže jsem se stal bráhmanem. Mohu se chovat jako candála (pojídač psů), ale to na věci nic nemění.“ Tak to dnes vypadá. Nikdo nechápe, že jako bráhman má člověk velkou zodpovědnost. Někdo nosí posvátnou šňůru za dva centy a myslí si, že je bráhman. A *strīṭve puṁstve*

ca hi ratih: manžel a manželka budou spolu jen proto, že se jeden druhému líbí, ale jakmile přijdou potíže se sexem, jejich vztah skončí.

Dalším příznakem Kali-yugy je: *avṛtyā nyāya-daurbalyam pāṇḍitye cāpalam vacaḥ*. „Ten, kdo bude mít málo peněz, se nedočká spravedlnosti a každý, kdo dokáže chytře žonglovat se slovy, bude pokládán za učence.“ (Śrīmad-Bhāgavatam 12.2.4). Když nemáte peníze, nemůžete u soudu čekat spravedlnost. To je Kali-yuga. I u nejvyššího soudu dnes soudci přijímají úplatky, aby rozhodli ve váš prospěch. Pokud však nemáte peníze, nechodte k soudu. *pāṇḍitye cāpalam vacaḥ*. Jakmile člověk umí pěkně mluvit — nezáleží na tom, co říká a jestli tomu někdo rozumí — pak je to *pandita*, vzdělaný učenec. (*Prabhupāda napodobuje nesrozumitelnou mluvu:*) „*Aban gulakslena bugavad tugalad kulela gundulas...*“ Když budete takhle mluvit, nikdo vám nebude rozumět. (*Směje se.*) Ale budou říkat: „Ó, ten je vzdělaný!“ (*Směje se.*) To už se skutečně děje. Spousta darebáků píše různé knihy, ale když se jednoho z nich zeptáte, jak chápe svět kolem sebe, řekne vám: „Ó, to se nedá vysvětlit.“ Tak to dnes vypadá. Śrīmad-Bhāgavatam dále říká :

*anāḍhyataivāsādhutve
sādhutve dambha eva tu
svīkāra eva codvāhe
snānam eva prasāadhanam*

„Chudoba bude považována za ponižující, zatímco pokrytec, který se dovede předvádět, bude pro lidi zbožný. Manželství se bude uzavírat na základě náladové dohody a obyčejná koupel bude pokládána za dostatečné očištění a ozdobení těla.“ (Śrīmad-Bhāgavatam 12.2.5)

Nejprve *anāḍhyatā*: být chudý je potupa. Lidé si budou myslet, že když někdo nedokáže vydělat peníze za každou cenu, nezaslouží si žádnou úctu. A *svīkāra eva codvāhe*: manželství se budou uzavírat na základě dohody. To znáte ze své země a v mé zemi je to také běžné. Vláda určí sňatkového úředníka a každý hoch a dívka za ním mohou jednoduše přijít a když chtějí, nechají se oddat. Možná zaplatí nějaký poplatek a úředník řekne: „Ano, můžete se vzít,“ a dá jim doklad, že jsou manželé. Dříve vybírali ženicha a nevěstu rodiče po poradě s astrologem, který dokázal vidět budoucnost. Dnes pro svatbu stačí *svīkāra* neboli dohoda.

Další příznak je: *dūre vāry-ayanam tirtham lāvanyam keśa-dhāraṇam*. „Jít k nějaké vzdálené řece se bude považovat za řádnou poutní cestu a muži si o sobě budou myslet, že jsou krásní, když si nechají narůst dlouhé vlasy.“ (Śrīmad-Bhāgavatam 12.2.6) Jen se podívejte, jak dokonale Śrīmad-Bhāgavatam předpovídá budoucnost!

„V Kali-yuze si muži nechají narůst dlouhé vlasy a budou si myslet, že jsou velice krásní.“ S tím máte zkušenosti sami ve své zemi. Kdo by to kdy řekl, že si muži budou nechávat narůst dlouhé vlasy? Ale v Bhāgavatamu je to řečeno: *keśa-dhāraṇam*. *keśa* znamená „dlouhé vlasy“ a *dhāraṇam* znamená „nechávat si“.

Dalším příznakem je *dūre vāry-ayanam tirtham*: lidé si budou myslet, že poutní místo musí být hodně daleko. Například Kalkatou protéká Ganga, ale nikdo nemá zájem koupat se tam. Raději jdou do Hardwaru. Z Hardwaru do Bengálského zálivu teče stejná Ganga, ale lidé raději podstoupí všechny nepříjemnosti, aby se dostali do Hardwaru a mohli se vykoupat tam, neboť tam vzniklo poutní místo, *tirtha*. Každé náboženství má svoji *tirthu*. Muslimové mají Mekku a Medinu a křesťané mají Golgotu. A podobně hinduisté si myslí, že musí cestovat někam daleko, kde je *tirtha*. Ale ve skutečnosti je to jinak: *tirthi-kurvanti tirthāni*. *Tirtha* je místo, kde pobývají světci. To je *tirtha*. Není nutné jít deset tisíc mil, jednou se vykoupat a jít zase zpátky.

Další příznaky jsou:

*udaram-bharatā svārthah
satyatve dhārṣṭyam eva hi
dākṣyam kuṭumba-bharaṇam
yaśo 'rthe dharma-sevanam*

„Smyslem života bude naplnit si žaludek a drzost se bude rovnat rozhodující pravdě. Muž, který dokáže zaopatřit svoji rodinu, bude velice uznávaný a měřítkem zbožnosti bude hmotná pověst.“ (Śrīmad-Bhāgavatam 12.2.6). Jinak řečeno, kdo se bude moci nějakým způsobem dosyta najíst, bude si myslet, že tím uspokojil všechny své zájmy. Lidé budou mít velký hlad a nebudou mít co jíst, a proto když se jednou dobře nají, splní se jim všechna jejich přání. Dalším příznakem je *satyatve dhārṣṭyam eva hi*: každý, kdo umí dobře žonglovat se slovy, bude brán velice vážně. A dále: *dākṣyam kuṭumba-bharaṇam*. Muž, který dokáže zaopatřit svoji rodinu — ženu a děti — bude považován za velice úspěšného. Postarat se o rodinu bude velký problém. Vlastně už to je problém: zaopatřit ženu a dvě děti je nyní velice těžké. Nikdo se proto nechce ženit.

Další verš popisuje, co se stane, když všichni lidé budou takto nakaženi jedem Kali-yugy.

*evam prajābhir duṣṭābhir
ākīrṇe kṣiti-maṇḍale
brahma-viṭ-ṣatra-śūdrāṇam
yo bali bhavitā nṛpaḥ*

Nebude hrát roli, kdo je bráhman (učení a čistý intelektuál), kṣatriya (panovník nebo voják), vaišya (obchodník nebo rolník), šūdra (dělník) nebo candāla (pojídač psů). Kdo dokáže získat nejvíc hlasů, získá místo prezidenta nebo krále. Dříve byl systém takový, že pouze kṣatriya mohl usednout na královský trůn a nikoliv bráhman, vaišya nebo šūdra. Nyní v Kali-yuze však kṣatriyové a bráhmani neexistují. Nyní máme demokracii. Každý, kdo po dobrém či po zlém získá vaše hlasy, může zaujmout místo vládce. Může to být prvotřídní darebák, ale dostane se na nejtěnější prezidentské místo. Bhāgavatam tyto vládce popisuje v dalším verši:

*prajā hi lubdhai rājanyair
nirghṛṇair dasyu-dharmabhiḥ
ācchinna-dāra-draviṇā
yāsyaṅti giri-kānanam*

„Obyvatelé budou tak utlačováni nemilosrdnými lotry v šatu vládců, že opustí své manželky a majetek a utečou do hor a lesů.“ (Śrīmad-Bhāgavatam 12.2.8) Lidé, kteří se na základě hlasování

dostávají do vlády, jsou většinou *lubdhai rājanyair*, chamtiví vládci. *Nirghṛṇair dasyu*: jejich zájmem je okrádat veřejnost. Můžeme skutečně vidět, že vláda každý rok vybírá velké daně a peníze si pak rozdělí mezi sebou, zatímco život obyčejných lidí se nezmění. Každá vláda to dělá. Lidé se budou postupně cítit tak vykořisťováni, *ācchinna-dāra-draviṇā*: budou chtít ukončit svůj rodinný život, opustit svoji manželku a peníze a odejít do lesa. I to můžeme dnes vidět.

Kaler doṣa-nidhe rājan: chyby tohoto věku jsou jako oceán. Kdybyste se ocitli uprostřed Tichého oceánu, nevěděli byste, jak si zachránit život. I kdybyste byli sebelepší plavci, Tichý oceán by se vám nepodařilo přeplavat. Kali-yuga je v Bhāgavatamu popsána jako oceán chyb. Je nakažena tolika špatnostmi, že to vypadá, jako kdyby nebylo úniku. Ale jeden lék existuje: *kīrtanad eva kṛṣṇasya mukta-saṅgaḥ param vrajet*. Bhāgavatam vysvětluje, že když zpíváte jméno Kṛṣṇy — Hare Kṛṣṇa mantru — můžete se zbavit všech vlivů Kali-yugy.

Děkuji vám mnohokrát. ॐ

ŚRĪLA PRABHUPĀDA

„O ČESKOSLOVENSKU“

Bhagavad-gītā 4.12-13, New York, 29. červec 1966

Naše povinnost je, aby se z nás stali dvojzrození. Musíme se ještě jednou narodit, kulturně, do vědomí Kṛṣṇy. Musíme se ještě jednou narodit. Pak budete uznáni za bráhmany. *Brahmā jānāti*. Jakmile známe Kṛṣṇu, jste bráhmanové. Nezáleží na tom, zda jste se narodili v Americe nebo v Československu nebo kdekoliv jinde. Na tom nezáleží. Snažte se stát bráhmany. Tady k tomu máte příležitost.

Bhagavad-gītā 4.19-22, New York, 8. srpen 1966

Kṛṣṇa, Nejvyšší Pán, nemá hlad. Nečeká na to, až Mu dám najíst, aby neumřel hladu. Ale přesto říká: *patraṁ puṣpaṁ phalaṁ toyāṁ yo me bhaktyā prayacchati* — „Pokud Mi nějaký oddaný nabídne *patraṁ*...“ *patraṁ* znamená lístek. *puṣpaṁ* znamená květ. *patraṁ puṣpaṁ phalaṁ*. *Phalaṁ* znamená ovoce. *patraṁ puṣpaṁ phalaṁ toyāṁ*. *Toyāṁ* znamená mléko nebo voda. Obvykle voda.

Uspokojit Kṛṣṇu není příliš obtížné. I ten nejchudší člověk na světě Ho může uspokojit těmito čtyřmi věcmi. To dokáže obstarat každý v kterékoliv části světa. Není důležité, že se Kṛṣṇa zjevil v Indii — kvůli tomu nevyžaduje indické jídlo. Ne. Chce *patraṁ puṣpaṁ phalaṁ toyāṁ*. Lístek a květ, ovoce a vodu. A to se dá sehnat i v Americe, to seženete v Československu, v Grónsku, všude. To je univerzální metoda, jak uspokojit Kṛṣṇu.

Śrīmad-Bhāgavatam 7.9.10, Montreal, 9. červec 1968

Bráhmana je považován za nejkvalifikovanějšího člena lidské společnosti. Proč? Protože splňuje dvanáct kvalifikací. Nemluvíme o bráhmanovi podle původu. Bráhmanou se člověk nestává svým původem. Bráhmana má své kvalifikace. To je předepsáno ve védské literatuře. Nejinteligentnější člověk se nazývá bráhmana. A jak se jeho inteligence projevuje? Je popsáno dvanáct vlastností. Pokud je u někoho všechny najdete... Nezáleží na tom, zda je to v Indii nebo v Československu nebo někde jinde. Jen musíte zjistit, zda je ten člověk kvalifikovaný.

Śrīmad-Bhāgavatam 7.9.12, Montreal, 21. srpen 1968

1) Měli bychom zpívat Hare Kṛṣṇa co nejlépe. To neznámá, že se z nás musí stát výborní hudebníci nebo umělci. Ne. Co nejlépe znamená upřímně a s bedlivou pozorností. Tento proces je nejvyšší yogou. Když jen soustředíte mysl na transcendentální vibraci „Hare Kṛṣṇa...“ Jiné druhy yogy není možné v tomto věku praktikovat. Nemůžete meditovat o nějakém objektu, protože mysl je tak náchylná k rozrušení a tak proměnlivá, že se ji snažíte na něco upřít, ale ona přelétá od jedné věci ke druhé a pak zase k další, další a další. A vznikne z toho něco jiného. Ale tato vibrace je tak pěkná, že navzdory přelétavosti mysl si vynutí, upoutá vaši pozornost. „Hare Kṛṣṇa.“ A je to velice snadné. Za účelem jiné meditace se musíte naučit správně sedět, napřímít svoje tělo. Musíte najít klidné, odloučené místo, které je také očištěné. Musíte usednout do určité pozice. Je tolik pravidel. Tyto věci v současném věku není možné dělat, protože jsme tolik rozrušení současnou

atmosférou, každý z nás. Jako dnes ráno se objevila zpráva, že Rusové zabrali Československo. Tam musí být lidé velice rozrušení. Četl jsem v novinách, že někteří plakali. Tak to vypadá v tomto světě, *padam padam yad vipadam*. Na každém kroku číhá nebezpečí. Hmotný podmíněný život znamená nejistotu na každém kroku.

2) Metoda pro dosažení míru je popsána v Bhagavad-gítě: *suhṛdam sarva-bhūtānām jñātvā mām śāntim rcchati*.

*bhoktāraṃ yajña-tapasāṃ
sarva-loka-maheśvaram
suhṛdam sarva-bhūtānām
jñātvā mām śāntim rcchati*

Pokud chcete *śānti* — *śānti* znamená mír — měli byste jednoduše chápat, že všechno patří Bohu. To je vše. A tak tomu ve skutečnosti je. Nic nepatří vám. Pokud jste inteligentní a budete to důkladně studovat, zjistíte, že všechno patří Bohu. Nic nepatří mně. Dokonce ani toto tělo mi nepatří. Přišel jsem s tímto tělem, které mi dal Bůh, s prázdnýma rukama, bez majetku. A odejdu z tohoto světa, když opustím toto tělo, také s prázdnýma rukama. Takže nic mi ve skutečnosti nepatří. Je to jednoduše *māyā*, iluze, kvůli které si myslíme: „To je moje. To je moje. To je moje.“ To je celá příčina. Jako Rusové teď okupují Československo. Myslí si: „To je moje.“ Nebo někdo jiný si myslí: „To je moje.“ Příčinou toho je nevědomost. Ale ve skutečnosti všechno patří Bohu. Pokud se takové pochopení rozšíří po světě — „Nic nepatří nikomu jinému než Bohu a my všichni jsme Jeho synové“ — tak to bude ten nejlepší komunismus.

Dopis panu Rolandu Michenerovi, místokráli Kanady, Montreal, 24. srpen 1968

(kterým Prabhupāda žádá o nemovitost v ceně 400 000 dolarů pro založení světového ústředí ISKCONu)

Vaše Výsosti!

ISKCON (Mezinárodní společnost pro vědomí Kṛṣṇy) je nevýdělečná organizace, která má za cíl zlepšovat blahobyť lidské společnosti upoutáváním její pozornosti k Bohu. Jsme nesektářská společnost a k našim členům patří lidé křesťanské, židovské, muslimské i hinduistické víry. Účelem ISKCONu není založit novou náboženskou sektu, ale probouzet spící lásku živé bytosti k Bohu a tak poskytovat lidem všech vyznání společnou základnu jasného teistického poznání i praktického života. Členové ISKCONu si mohou ponechat

svou náboženskou víru, neboť ISKCON chce ustanovit jasnou, praktickou formulaci společného ideálu všech teistů a ukončit zbytečné dogmatické přenice, které nyní rozdělují a zneschopňují teistický tábor. Společným ideálem teismu je rozvinout lásku k Bohu.

V probouzení spící lásky k Bohu následujeme příklad Pána Caitanyi. Podstatou tohoto učení je fakt, že živá bytost je věčně podřízeným služebníkem Boha, ale všichni členové lidské společnosti jsou bohužel iluzí zblaveni přirozené jednoduchosti a snaží se vládnout druhým, aniž by uznávali Svrchovaného Vládce. Příkladem je nedávná ruská invaze do Československa.

Rozhovor v Indore, Madhya Pradéš, Indie, 11. prosinec 1970, 5 hod. odpoledne

Prabhupāda: Ano, zkusím poslat tuto dívku do Ruska, do Moskvy, aby tam zpívala Hare Kṛṣṇa.

Yamunā: Ale já si myslím, že to je velice nebezpečné.

Prabhupāda: Ne... Já ne... Dostali jsme pozvání z Československa. To je také komunistická země, ale tam nás pozvali otevřít středisko.

Yamunā: Hare Kṛṣṇa mantra byla v Československu na prvním místě v žebříčku. Máme jednu desku. Já tam zpívám pořád dokola Hare Kṛṣṇa mahā-mantru, a v té zemi to byla nejpoblíbenější deska ze všech.

Bhagavad-gītā 7.3, Bombay, 29. březen 1971

Tento novomanželský pár posílám do Austrálie. Chlapec pochází z Austrálie a dívka ze Švédska. Teď jsou spojeni a jedou pečovat o naše středisko v Sydney. Během dvou nebo tří dnů je tam pošlu. Budou se starat o chrám a také kázat. Toto hnutí pro vědomí Kṛṣṇy se šíří díky jejich pomoci. Já jsem sám, ale oni mi pomáhají. Oni jsou moji guruové. Já nejsem jejich guru, *(potlesk)* protože oni mi pomáhají vykonat nařízení mého Guru Mahārāje. Takže je to velice pěkná kombinace — někdo jede do Austrálie, někdo jede na ostrovy Fiji, někdo do Hong Kongu, někdo do Československa. A vyjednáváme také, zda by někdo mohl jet do Ruska. Máme možnost jet i do Číny. Pokoušíme se. Již jsme poslali dva chlapce do Pákistánu — jednoho do Dháky a jednoho do Karáčí. *(potlesk)*

Přednáška v umělecké galerii, Auckland, 16. duben 1972

Toto hnutí pro vědomí Kṛṣṇy představuje vysokou vědu, která se zabývá pochopením Boha. Nestačí mít mlhavou představu, že existuje Bůh. Už jen chápat, že je tu Bůh, je dobré; většina lidí

tomu nevěří. Ale pokud někdo říká: „Ano, Bůh existuje, ale já s Ním nemám nic společného,“ — tak to ne; měli byste znát Boha, jaké je Jeho jméno, co dělá, kde sídlí a jaké jsou Jeho zájmy. To byste měli vědět. A tyto věci je možné pochopit právě v lidské formě života. Mluvit o vědomí Kṛṣṇy chodíme do lidské společnosti. Nechodíme do společnosti zvířat, protože ta nemají schopnost to chápat. Jejich tělo jim nedovoluje pochopit, kdo je Bůh. Ale v lidské společnosti je to možné. A nezáleží na tom, zda se člověk narodil v Indii nebo v Československu nebo v Rusku. Já jsem byl i v Rusku. Není pravda, že tam jsou lidé bezbožní. Tamní obyvatelstvo je stejně dobré jako v jiných zemích, ale vláda je utlačuje. To je ovšem zase jiná kapitola...

Dopis Hamsadutovi, New Delhi, 8. listopad 1973

S radostí беру na vědomí práci, kterou dělají Cakravartí a Prithu na Bělehradském knižním veletrhu. To znamená skutečný pokrok. Takže peníze za všechnu literaturu, kterou rozdáte, utratte na šíření vědomí Kṛṣṇy v Polsku, Československu, Maďarsku a východním Německu a vytrénujte nové lidi. Všechny naše knihy přeložte do místních jazyků.

Bhagavad-gītā 13.35, Ženeva, 6. červen 1974

To je poznání. Kṛṣṇa říká: *idam śarīram kaunteya kṣetram*. Kṛṣṇa neříká: „Arjuno, jsi toto tělo.“ To je začátek Bhagavad-gīty. *dehino 'smin yathā dehe*. Uvnitř tohoto těla je jeho vlastník. To je začátek poznání. A toto poznání ve společnosti chybí. Nikdo neví, že „Já jsem uvnitř tohoto těla.“ Každý si myslí: „Jsem toto tělo. Jsem Američan, Ind, Čechoslovák, Švýcar...“ Každý si to myslí. To znamená, že nemají žádné poznání. Všichni jsou to hlupáci a darebáci. Máme civilizaci hlupáků a darebáků, tak jak můžeme být šťastní?

Śrīmad-Bhāgavatam 6.1.46, San Diego, 27. červenec 1975

...proč existuje tolik rozmanitých druhů živých bytostí? Ta rozmanitost je dána třemi gunami. Včera večer jsem mluvil s profesorem Houpem, tak jsem mu říkal: „Proč v takových zemích, jako je Amerika a Evropa, leží na ulicích tolik hippies? Vždyt nejsou chudí. V Indii můžete říct, že jsou lidé chudí. Nemají kam jít, a proto leží na ulici.“ Když jsem sem přijel, myslel jsem si, že v Americe na ulici nikdo ležet nebude, protože je to bohatá země. Ale pak jsem viděl v Bowery stovky lidí ležet na ulicích. Nejsou chudí, ale je to jejich úděl, ležet na ulici. Vždycky tady budou tři úrovně, *traigunya*, *traī-vidhya*. Může to být v Americe nebo

v Evropě, v Indii nebo v Československu — kdekoliv. Všude musí být vyšší třída lidí, prostřední třída a nízká třída. Všude to musí být.

Odpovědi na dotazník časopisu Bhavan's Journal, 28. červen 1976, Vrndāvana

Reportér: Otázka číslo dvacet: „Jaký je váš názor ohledně obracení lidí na novou víru neboli kázání?“

Prabhupāda: To není obracení na novou víru. Obracení na novou víru nemá žádný smysl. Jde o to, přivést lidi ke správnému pochopení. Kṛṣṇa říká: *mamaivāṁśo jīva-loke*. Všechny živé bytosti jsou Jeho nedílné části. Prohlašuje: *sarva-yoniṣu kaunteya*. Ve všech formách života, pro všechny živé bytosti, které existují — *ahaṁ bija-pradaḥ*, „Já jsem otec dávající símě.“ Takže to je přirozená situace každé živé bytosti; nejen lidských bytostí, ale i zvířat, rostlin, všech... Tak proč ne Ind, Američan nebo Čechoslovák — proč by ti všichni neměli být nedílnou částí Kṛṣṇy? Když je chceme přesvědčit o tomto pojetí, nejedná se o proces obracení na víru. Jedná se o to, přivést je do jejich skutečného postavení, protože všichni jsou nedílnými částmi Kṛṣṇy. To není umělé obracení na novou víru: „Jste křesťan, tak buďte hinduista.“ Nebo „Jste hinduista, tak buďte křesťan.“ „Jste metař, tak z vás uděláme harijanu.“ To neděláme. My je přivádíme do jejich skutečného postavení nedílných částí Boha. ... Pokud člověk nezná své postavení, jaký z toho získá prospěch, když ho někdo jen označuje jako hinduistu, muslima nebo křesťana?

8. říjen 1977, Vrndāvana

Prabhupāda: Neusilujte o žádný luxus. Žijte velice jednoduchým životem a šetřete čas pro zpívání Hare Kṛṣṇa.

Hamsadūta: Ano, Prabhupādo.

Prabhupāda: To je moje touha. Nepromarňujte čas pro tělesné pohodlí. Máte toto tělo, takže musíte něco jíst a něčím se zahalit. Pěstujte tedy vlastní jídlo a vyrábějte vlastní oděvy. Nepromarňujte čas, abyste měli nějaký luxus, a zpívejte Hare Kṛṣṇa. To je úspěšný život. Tímto způsobem se snažte všechno organizovat, ať už na Cejlonu nebo v Československu, kdekoliv... Šetřete čas. Zpívejte Hare Kṛṣṇa. Nenechte se okouzlit tou strojovou civilizací.

Hamsadūta: Ano, Prabhupādo.

Prabhupāda: To je civilizace, která zabíjí duši, takový způsob života, zvláště v evropských zemích. Můžete se zabydlet kdekoliv. To není tak těžké. Mít svou chýši, jídlo můžete pěstovat kdekoliv. Nemám pravdu?

Hamsadūta: Ano, Prabhupādo. To uděláme.

Prabhupāda: A peníze utrácíte pro Kṛṣṇu — na Kṛṣṇův palác, na Kṛṣṇův chrám, na uctívání Kṛṣṇy, velkolepé, co nejvíc můžete... Ne na falešné cíle... To je lidská civilizace. A abyste to mohli zorganizovat, pomůže vám varṇāśrama — rozdělit společnost: brāhmaṇa, kṣatriya, vaiśya, stejně jako jsou různé části těla. To pomůže. Nezneužívejte tuto lidskou formu těla ke smyslovému požitku. To jsem chtěl zavést. Teď jsem vám dal nějaké nápady, a vy to můžete udělat. Jste všichni inteligentní. V zájmu přání Caitanyī Mahāprabhua, *para-upakāra*... Dělejte dobro pro druhé. Nevykořisťujte druhé. Každá lidská bytost, která byla obdařena tímto tělem, má schopnost zpívat Hare Kṛṣṇa. Dávejte jim k tomu příležitost a vytvářejte příznivou situaci. Je to jasné?

Rozhovor s oddanými, 24. únor 1977, Māyā-pura

Prabhupāda: Tak jaké máte další novinky?

Rādhā-vallabha: Shromáždili jsme údaje o vydávání vašich knížek ve všech jazycích, kolik se celkem vydalo od počátku. Je to dvacet tři jazyků.

Rāmeśvara: Trvalo nám to několik týdnů. Volali jsme tiskařům... Dai Nipponu jsme vyhrožovali, že nám ty údaje musí dát. Volali jsme do všech kanceláří BBT na světě, takže to máme velice přesně. A podle mého odhadu je alespoň devadesát až devadesát pět procent všech těchto knih, které jsme vydali, už rozdáno. Naše údaje se týkají tisku, ale většina z toho už se prodala.

Rādhā-vallabha: Takže na prvním místě je angličtina. 43 450 500 kusů literatury. (*smích*)

Prabhupāda: Který vydavatel se s námi může srovnávat?

Rādhā-vallabha: To znamená na každých pět lidí v Americe připadá jedna kniha. A druhá je španělština: 2 947 000. Třetí je němčina: 2 125 500. Potom japonština, ale tam si nejsme úplně jistí, musím odhadovat. Ale bude to hodně blízko: 2 125 000. Pátá je francouzština: 1 670 000.

Prabhupāda: Měli bychom to vyvěsit na velkém plakátě.

Rāmeśvara: Máme připravený velký soupis pro māyāpurskou výstavu.

Prabhupāda: Výborně.

Rādhā-vallabha: Bude tam pro každý jazyk zároveň obraz se všemi tituly a v jednom velkém rámu budou mezinárodní údaje.

Prabhupāda: To je požehnání mého Guru Mahārāje. On to chtěl. A protože se to snažíme dělat, dává nám veškerá požehnání. Osobně mi řekl: „Chci prodat ten mramor a vydat nějaké knížky.“ Gaudīya Math v Kalkatě má mramorové podlahy. A on říkal: „Od té doby, co nám pan Datta ten chrám dal, naši lidé se hádají: „Ve

kterém pokoji budu bydlet?“ Proto vím, že tady vypukne požár. Takže já bych chtěl, než se to stane, ten mramor vyndat, prodat ho a vydat za to knížky.“ To mi říkal. Tak jsem si to vzal k srdci, že chce knížky. A snažil jsem se to splnit. To je všechno.

Rāmeśvara: Během festivalu Śiva-rātri v Los Angeles jsem četl tyto údaje na konci přednášky. Přijelo tam na festival asi tisíc Indů, a když jsem to četl, nemohli tomu věřit. Volali: „*Jaya!*“ a tleskali. Prostě žasli. A potom, venku ke mně přicházeli se sepatýma rukama: „To jsme netušili, že děláte takové úžasné věci. Můžeme vaší společnosti nějak pomoci?“ To proto, že slyšeli ty údaje. Byli tam vedoucí představitelé Společnosti Indů v Americe a všech indických společností v LA, a když to slyšeli, nabízeli svoje služby.

Prabhupāda: A novinářům jste to neposlali?

Rāmeśvara: Zítra chceme uspořádat tiskovou konferenci.

Gargamuni: Budeme vystavovat na knižním veletrhu v Kalkatě. Už jsme vyzdobili náš pandāl. Mohl by to být velký úspěch. Jsme přímo naproti stánku amerického velvyslanectví, kteří na to utratili 50 000 rupií. A vedle nás je německé velvyslanectví a na druhé straně britské. Takže máme velice dobré místo, a máme tam všechny naše knížky. Máme výstavku a film o BBT a jsou tam naši lidé, kteří budou přijímat objednávky a prodávat knížky. Začíná to zítra odpoledne. Budeme mít také tiskovou konferenci a tam všechny údaje zveřejníme.

Prabhupāda: Výborně.

Rādhā-vallabha: Chcete slyšet víc?

Prabhupāda: Ano.

Rādhā-vallabha: Šestá je portugalština, 835 000. Sedmá holandština, 593 000. Osmá italská, 448 000. Devátá hindština, 315 000. Desátá bengálština, 305 000. Jedenáctá je telegu, 115 000. Dvanáctá je swahilština... To je zase jen odhad — 110 000. Třináctá je gudžaratská, 90 000. Čtrnáctá čínština, 55 000. Patnáctá je marathi, 25 000. Korejšťina 20 000. Jugoslávština 20 000. Orijšťina 20 000. Polština 10 000. Maďarština 10 000. Českoslovenština 10 000. Tamilština 10 000. Ruština 5 000. Celkem je to 55 314 000 knížek.

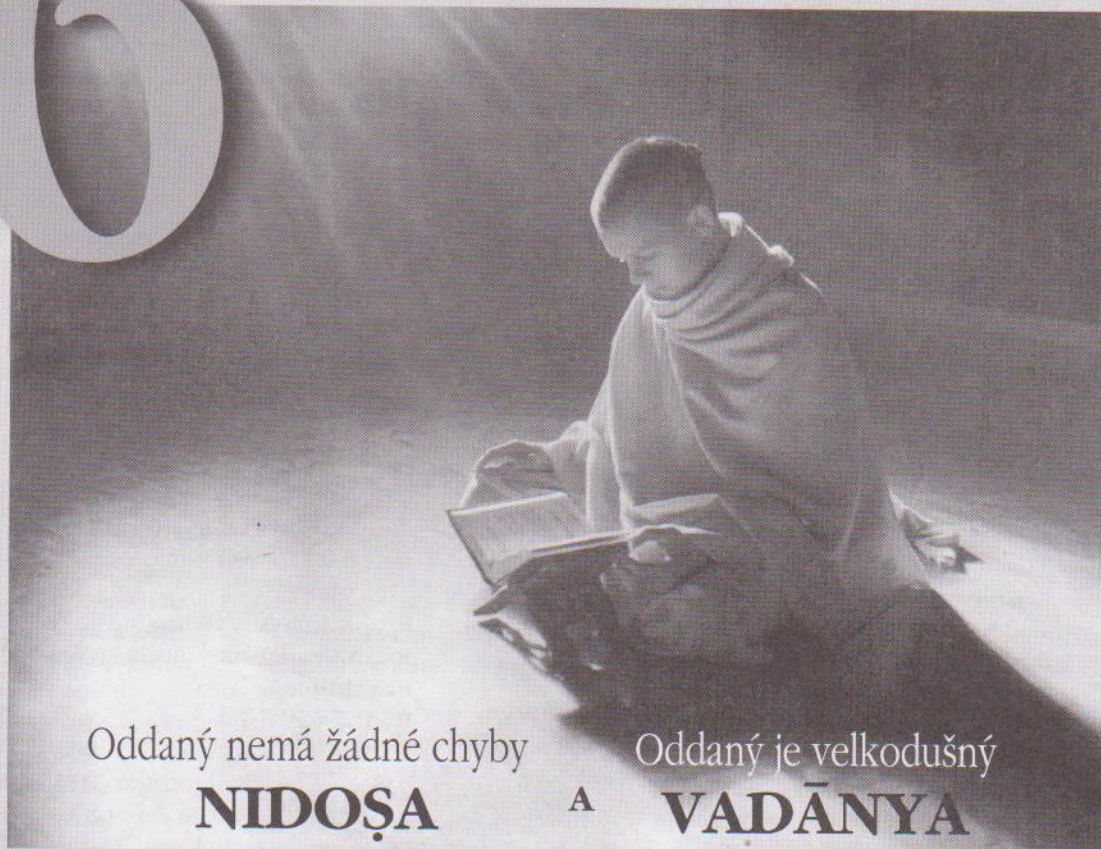
Prabhupāda: (*směje se*) Takže ruština je poslední.

Rāmeśvara: Tam je to nejtěžší.

Prabhupāda: Ale lepší něco než nic. *kānā mā mā.* („Slepý strýček je lepší než žádný strýček.“) ❀

2 VLASTNOSTÍ ODDANÉHO

Satsvarūpa dāsa Goswāmī

Oddaný nemá žádné chyby
NIDOṢA

A Oddaný je velkodušný
VADĀNYA

Jak by o sobě mohl někdo tvrdit, že nemá žádné chyby? Ale oddaný, který je odevzdán svým tělem, myslí a slovy Kṛṣṇovi, neustále plní Kṛṣṇovu vůli a opakuje Kṛṣṇovo poselství je, stejně jako Kṛṣṇa, Nejvyšší Osobnost Božství, bezchybný. To, co u oddaného vypadá jako chyby, nenarušuje jeho bezchybnost. Śrīla Prabhupāda to vysvětluje v *Nektaru oddanosti*:

Uvádí se příklad měsíce v úplňku, na němž jsou skvrny, které mohou vypadat jako jizvy po nemoci. Přesto nijak nemohou omezit světlo, které měsíc v úplňku vydává. Malý nedostatek uprostřed

množství oddané služby také naprosto nelze považovat za chybu. Připoutanost ke Kṛṣṇovi je transcendentální blaženost. V neomezeném množství transcendentální blaženosti skvrna nějakého hmotného nedostatku nemůže nic ovlivnit. Dokonce i když se oddaný shodou okolností odchýlí od čisté oddané služby, měl by být stále považován za svatého. *Nṛsiṃha Purāṇa* uvádí:

„Pokud osoba plně zaměstnala mysl, tělo a činnost ve službě Nejvyššímu Pánu, ale navenek se věnuje nějakým odpudivým činnostem, tyto činnosti budou jistě velmi brzy zničeny silou jeho

neoch
hodnu
odstra
viděl
ný u
tímco
ného p
lālasā
vždy r

Ve
u říční
neztrá

Něk
by na
ducho
tizuje
božno

„Chy
s hmot
sloví s
nickéh
neohr
snaží
ra. Priv
světluj

Liter
na, slá
šího P
dentál
revolu
světa.
nale s
očistě

Śrīla
Śrīma
mínek
chyby.

a v pa
Proto t
potíže
žáci by
připrav
chyb. M
postrác
lost. Ty
telské
a prosp
Právě

neochvějně oddanosti.“ *Správnost* a čistota rozhodnutí oddaného sloužit Kṛṣṇovi je tak velká, že odstraňuje všechny chyby. K tomu, aby to člověk viděl, však potřebuje pohled oddaného. Neoddaný uvidí chyby i na tom největším oddaném, zatímco oddaný vždy uvidí Kṛṣṇova čistého oddaného jako bezchybného. V *Śaraṅāgati (Bhajana-lālasā 6.1-2)* se Bhaktivinoda Ṭhākura modlí, aby vždy měl tento pohled oddanosti:

Ve vodách Gangy je vždy bahno a pěna; to je u říční vody přirozené. Přesto voda Gangy nikdy neztrácí svou transcendentální povahu.

Někdo může stejným způsobem nacházet chyby na těle vaiṣṇavy, ale jeho tělo je přesto vždy duchovní a nikdy není hmotné. Osoba, která kritizuje tělo vaiṣṇavy, upadne do smrtelné bezbožnosti.

„Chyby“ jsou tedy jen výplodem fantazie osob s hmotným pohledem. Pokud oddaný chybně vysloví sanskrtský verš, můžeme říci, že se z technického hlediska dopustil chyby. Tato chyba však neohrožuje jeho bezchybnou pozici — to, že se snaží oslavovat Kṛṣṇu na pokyn duchovního mistra. První zpěv *Śrīmad-Bhāgavatamu* (1.5.11) vysvětluje:

Literatura plná popisů transcendentálního jména, slávy, podoby a zábav neomezeného Nejvyššího Pána je odlišného původu; je plná transcendentálních slov určených k tomu, aby způsobila revoluci v bezbožné, svedené civilizaci tohoto světa. Tato transcendentální písma, byť i nedokonalé sestavená, poslouchají, zpívají a přijímají očistění a naprosto upřímní lidé.

Śrīla Prabhupāda připravil první vydání *Śrīmad-Bhāgavatamu* v Indii za obtížných podmínek, takže obsahovalo gramatické a tiskové chyby. Filozofie však byla naprosto dokonalá a v *paramparē* od Pána Caitanyí a Pána Kṛṣṇy. Proto těm, kdo jsou „naprosto upřímní“, nedělá potíže chyby přehlížet. Śrīla Prabhupāda a jeho žáci byli velmi šťastní, když v pozdějších letech připravili nové vydání téže knihy bez technických chyb. Nikdy si však nemysleli, že původní vydání postrádalo jakoukoliv transcendentální dokonalost. Tyto svazky jsou naopak ceněny jako sběratelské skvosty a čteny se stejným potěšením a prospěchem jako svazky technicky vylepšené. Právě ony chyby nám připomínají, jak Śrīla

Prabhupāda tyto knihy poprvé vydal — bez jakéhokoliv příjmu či pomoci, sám dohlížel na celou produkci, osobně sbíral finanční prostředky, dělal korektury a nosil papír k tiskaři. Oddaní pohlížejí na technické chyby jako na bahno v Ganze, které nijak neovlivňuje očistný účinek posvátné Gangy. Jako potvrzení pravé povahy bezchybnosti vidí také pokorný výrok Śrīly Prabhupādy:

Proto jsme přesvědčeni, že každý člen společnosti *Śrīmad-Bhāgavatam* uvítá, přestože jeho současné vydání obsahuje mnoho nedostatků, neboť jej doporučuje Śrī Nārada, který se v této kapitole velmi milostivě zjevil. (*Śrīmad-Bhāgavatam 1.5.11*, výklad).

Bezchybnost se u oddaného projeví, když je plně zaměstnán službou Kṛṣṇovi. Živá bytost je svou pravou totožností služebníkem Nejvyššího Pána. Když tato realizace dozraje, oddaný se připojí ke Kṛṣṇovi ve svém osvobozeném, věčném, duchovním těle. Ale i když je stále v hmotném světě, je osvobozený díky tomu, že se naplno věnuje službě Nejvyššímu Pánu. To, zda je oddaný bezchybný, musíme zjistit podle jeho činností v oddané službě, nikoliv podle jiných příznaků.

Dokud bude v hmotném světě, bude mít hmotné potřeby, bude trpět nemocemi, nedokonalostí smyslu a jinými zřejmými omezeními a nedostatky; ty však nepředstavují chyby. Oddaný je svatý, protože se správně rozhodl sloužit Kṛṣṇovi a guruovi.

Darebák si může navléci masku bezchybného, čistého oddaného, snažit se vystupovat jako pokročilý duchovní vůdce a podvádět lidi pro svůj vlastní zisk. Inteligentní oddaný však dokáže takový podvod odhalit. Oddaný s čistým srdcem, či ten, kdo upřímně následuje jeho pokyny, nebude nikomu škodit nebo ubližovat.

Navzdory přítomnosti darebáků bychom měli nadále upřímně ctít a následovat pokyny čistého oddaného. Podvodníci se vydávají za světce a oddané, ale to neznamená, že neexistuje žádný pravý oddaný. Lze ho rozpoznat podle jeho činů, které jsou v naprostém souladu s *paramparou*. Slávu, službu nebo peníze, které jménem Kṛṣṇy získá, nikdy nezneužije. Můžeme mu věřit na život a na smrt. Pracuje pro blaho celého lidstva, neboť žije a káže Kṛṣṇovo poselství.

Oddaný je velkodušný, vadānya

Slovník definuje slovo *velkodušný* jako: „Vznešené myslí a ducha; velkorysý v odpuštění; povznesený nad pomstou či záští; nesobecký, laskavý... z latinského *magnanimus* — s velkou duší.“

Rūpa Gosvāmī ve své modlitbě k Pánu Caitanyovi dokonale vyjadřuje velkodušnost oddaného:

*namo mahā-vadānyāya
kṛṣṇa-prema-pradāya te
kṛṣṇāya kṛṣṇa-caitanya-nāmnē
gaura-tviṣe namaḥ*

Klaním se Pánu Caitanyovi Mahāprabhuovi, který je nejvelkorysejší inkarnací, protože zdarma rozdává to, co nebylo předtím nikdy rozdáváno — čistou lásku k Bohu.

Podle této modlitby je Pán Caitanya nejvelkodušnějším ze všech dobrodinců, protože rozdává dar lásky k Bohu, který nekonečně převyšuje všechny ostatní dary. Každý se shodne na tom, že trvalejší prospěch převyšuje dočasný. Příkladem dočasné pomoci by bylo nalézt ztracené dítě, vzít ho k sobě domů, poskytnout mu jídlo a odpočinek a pak ho zase nechat jít — stále ztracené. Ale přivést ztracené dítě k jeho bohatým, milujícím rodičům představuje větší prospěch. Ten, kdo nám poskytne věčný prospěch, je jako osoba, která vrátí ztracené dítě do jeho původního, šťastného domova.

Život v hmotném světě je plný utrpení a ten, kdo se snaží pomoci, ale nedaří se mu to, je někdy posměšně nazýván „spasitel.“ Nakonec se jeho pokus pomoci ostatním změnil v neoprávněné zasahování do cizích záležitostí; není schopen učinit dobro. Proč? Protože lidem je *souzeno* trpět reakcemi za své hříchy. Život v tomto světě je jako život ve státní věznici. Ačkoliv úroveň života ve věznici mohou ovlivnit reformy, reformátorovi není dovoleno změnit věznici ve svobodné, šťastné místo. Jedním z účelů věznice je omezit běžný, svobodný pohyb svých obyvatel. Také tento hmotný svět je navržen tak, aby znepříjemňoval život všem, kdo sem přijdou, aby podléhali zákonům zrození, smrti, nemoci a stáří.

Nebo si vezměte příklad nemocnice. Pacient může dodržovat velmi přísnou dietu, ale pokud mu „spasitel“ dá velmi kořeněné, smažené jídlo a tučné dezerty, pacient může smrtelně onemocnět a ten, kdo to způsobil, být vykázan z nemocnice. Samozvaný spasitel nevěděl, že půst měl pacienta vyléčit. V tomto hmotném světě každý jedná pod vlivem své *karmy* a nikdo to nemůže

změnit, ať se snaží sebevíc. Utrpení a štěstí jsou předurčeny každé živé bytosti. Spasitelé nedokáží pochopit zákony přírody a různými vymyšlenými způsoby se snaží těmto přísným zákonům vyhnout. Jejich snahy jsou však vždy odsouzeny k neúspěchu a nemohou být nikdy velkodušnými osobami, jejichž jednání je účinné. Mohou chtít činit dobro, ale nevědí jak. Pokud spasitel skočí do řeky, aby zachránil topícího, ale vrátí se pouze s jeho košilí a topícího se člověka nechá utopit se v řece, každý bude považovat takového zachránce za neúčinného blázna. Skutečná osoba v nitru každého z nás, věčná duše, nemůže být nikdy zachráněna charitativními snahami, které se týkají pouze „košile“ hmotného těla, pokryvu vlastního já.

Věčný prospěch může být udělen pouze prostřednictvím procesu *bhakti*, neboli činností v rámci láskyplné služby Kṛṣṇovi. Neosobní věčnost nemůže pomoci o nic více než prospěch v podobě dočasného hmotného štěstí. Pán Kṛṣṇa říká Arjunovi v *Bhagavad-gītě* (2.12): „Nikdy se nestalo, že by nebylo mne, tebe či všech těchto králů; a ani v budoucnosti nikdo z nás nepřestane existovat.“ To dokazuje, že naše individualita nikdy nezaniká; po smrti přijímáme jiné hmotné tělo a pokud máme vstoupit do věčného života, činíme to také v naší věčné totožnosti čistých služebníků Nejvyšší Osobnosti Božství. Představa o stupni věčného osvobození, kde neexistuje individualita, žádná individuální duše a žádná Nejvyšší Osobnost Božství, je pekelným výmyslem spekulantských mājāvādských filozofů a nemá přímou podporu vědecké *śāstry*. Opravdu velkodušný charitativní pracovník tedy musí překonat hmotné zasahování do cizích věcí i smyšlené doktríny o věčnosti v neosobním, bezbožném stavu. Musí učit čisté lásce k Bohu. Vztah láskyplné služby věčné, individuální duše vůči Nejvyššímu Bohu je všeobecným principem všech náboženství. Existují náboženská označení jako křesťan, muslim nebo hinduista, ale láska k Bohu je esencí, tak jako například v Indii, Americe nebo Číně existují různé způsoby, jak jíst, ale esence je stejná — uspokojení chuti, utišení hladu a výživa.

Někdo ale může argumentovat: „Ano, ale moje náboženství je nejlepší.“ „Nejlepší náboženství?“ Test je uveden ve *Śrīmad-Bhāgavatamu*: nejlepší náboženství je to, které u svých následovníků vytváří *příznaky* čisté lásky k Bohu.

Podle *Śrīmad-Bhāgavatamu* musí být čistá láska k Bohu nepřerušovaná a nemotivovaná; ta jediná zcela uspokojí vlastní já. Láska k Bohu není majetkem určité náboženské sekty, ale lze ji nalézt všude tam, kde jsou příznaky nemotivované,

nepřerušované služby Bohu. Když oddaný dosáhl čisté lásky k Bohu, neslouží Bohu proto, aby mu dal „jeho denní chléb“ nebo aby ho výměnou za uctívání poslal na nebeskou planetu. Čistý oddaný je motivován pouze touhou potěšit Nejvyšší Osobu, k níž je spontánně přitahován v extatické lásce.

Jméno *Kṛṣṇa* popisuje Nejvyšší Osobu jako „všepřitažlivou.“ Když si oddaný začíná uvědomovat všepřitažlivou povahu Božího jména, slávy, podoby a činnosti, přestává se ohlížet na zisk či bezpečí a věnuje se pouze službě Všepřitažlivé Osobě. Dhruva Mahārāja se věnoval askezi, aby spatřil Boha a získal od Něho hmotné požehnání; tomu se říká obracet se na Boha jako na Nejvyššího Zásobovatele. Když ale uviděl dokonale krásnou Nejvyšší Osobu, vzdal se všech tužeb kromě touhy odevzdat se Kṛṣṇovi. Řekl: „Nyní, když jsem Tě spatřil, jsem naprosto spokojený.“

Když si oddaný přeje pouze sloužit Nejvyšší Osobě, je způsobilý odejít do věčného, duchovního světa. Toto čisté učení lásky k Bohu je esencí nauk Krista, Kṛṣṇy či Mohameda. Zdánlivé rozdíly nebo rozpory v náboženských doktrínách v různých částech světa vyvstaly z neschopnosti následovníků vzdát se svých hmotných kompromisů a přijmout srdce všech náboženských pokynů: *odevzdat se Bohu*. Věčná učení Boha však nemohou být změněna a jsou vždy otevřena těm, kdo hledají konečnou pravdu. Kṛṣṇa jasně prohlásil v *Bhagavad-gītě* (18.55), že neexistuje jiná cesta k Jeho dosažení kromě *bhakti*, čisté oddané služby.

*bhaktiā māṁ abhijānāti
yāvān yaś cāsmi tattvataḥ
tato māṁ tattvato jñātvā
viśate tad-anantaram*

Poznat Mě, Nejvyšší Osobnost Božství, tak, jak jsem, lze jedině oddanou službou. A ten, kdo si Mě je díky takové oddanosti plně vědom, může vstoupit do království Boha.

Pán Kṛṣṇa uzavřel *Bhagavad-gītu* pokynem (18.66): „Zřekni se všech druhů náboženství a odevzdej se Mně. Já tě osvobodím od všech následků hříšného jednání. Neboj se.“ Protože však pro obyčejného člověka, i když věří v Boha, může být obtížné následovat Kṛṣṇovo čisté učení a odevzdat Mu vše, Pán Caitanya přišel před pouhými pěti sty lety a učil vznešené a snadné metodě odevzdání se Kṛṣṇovi. Vědecká literatura odhaluje skutečnost, že Pán Caitanya je Pán Kṛṣṇa Samotný. Při Svém zjevení v podobě Pána Caitanyi však nejednal jako Bůh, ale jako čistý oddaný Boha. Přijal postavení největšího a nejvíce milujícího z Pánových oddaných, Śrīmati

Rādhārāṇī, a tak ukázal světu, jak by měl čistý oddaný milovat Boha celou svou myslí, slovy a činy. Jeho ukázka oddané služby má tedy tu nejvyšší autoritu.

Pán Caitanya rozdával dar lásky k Bohu bez omezení. Před Ním žádný náboženský učitel neučil, že oddaný může milovat Nejvyšší Bytost s veškerými osobními city a vroucností, s nimiž se milenec obrací ke své milované. Pán Caitanya však učil, že to, co je v tomto hmotném světě tím nejhlubším citem — láska mezi mužem a ženou — je ve skutečnosti zvrácený odraz původního, duchovního vztahu mezi Bohem a Jeho nedílnými částmi. Tento vztah není snadné pochopit a ten, kdo k němu přistupuje s hmotnými, sexuálními představami, jej obvykle špatně pochopí. Je to nejvyšší pojetí lásky k Bohu.

V dobách před příchodem Pána Caitanyi byl Bůh nahlížen jako poněkud neosobní či nanejvýš jako Otec, Živitel. Ale Pán Caitanya učil, že oddaný může Boha uctívat v různých *rasāch*, neboli „náladách.“ K Nejvyšší Osobě se lze obracet jako k nejvyššímu neznámému, nejvyššímu pánu, nejvyššímu příteli, nejvyššímu dítěti a nejvyššímu milenci. Tak může oddaný zaměřit veškeré své činnosti na oddanou službu nejvyššímu cíli lásky — Kṛṣṇovi, Nejvyšší Osobnosti Božství. A Kṛṣṇa, zdroj všech radostí a *ras*, je schopen individuálního vztahu s každým oddaným podle jeho sklonu v oddané službě. Této vědě o *rase* lze porozumět jedině pod vedením duchovního mistra v žákovské posloupnosti, díky němuž oddaný porozumí lásce k Bohu podle autorizovaných pokynů *gūrua*, *śāstry* a *sādhua*.

Pán Caitanya nezaložil tuto vědu o lásce k Bohu jako něco nového; existuje věčně jako původní vztah všech živých bytostí s Nejvyšším a je popsána ve vědeckých písmech. Jedinečný příspěvek Pána Caitanyi spočíval v tom, že rozšířil nálady čisté lásky k Bohu velmi snadným způsobem. Pán Caitanya se zjevil v Kali-yuze, věku, který začal před pěti tisíci lety a bude pokračovat dalších 427 000 let. Tak jako existují roční období, z nichž některá jsou tvrdá jako zima a některá příjemná jako léto, je Kali-yuga nejdrsnějším, nejbezbožnějším věkem. *Śrīmad-Bhāgavatam* popisuje lidi v tomto věku jako velmi nešťastné, velmi pasivní co se týká seberealizace a že se obvykle stávají obětmi podvodu. Pán Caitanya byl tedy nanejvýš velkodušný, když dal pokleslým duším tohoto věku snadný způsob jak dosáhnout nejvyšší úrovně lásky k Bohu. Dokonce i v dřívějších věcích, kdy byly podmínky pro duchovní život lepší, nebyla úplná milost *saṅkīrtanového* hnutí Pána Caitanyi přítomna v té míře jako nyní pro pokleslé duše Kali-yugy. ॐ

Védská Indie viděná z vesmíru

Družicová technologie přispěla k zásadnímu objevu týkajícího se indické historie. Prokázala existenci koryta vyschlé řeky Sarasvatí.

Staré védské texty se zmiňují o mimořádně široké řece jménem Sarasvatí, která pramenila v Himalájích a tekla do Arabského moře. Védští mudrci se na jejích březích scházeli k metafyzickým rozpravám a navštěvovali poutní místa podél jejího toku. Kam se poděla tato řeka, tolikrát zmiňovaná v *Purānách*, *Mahābhārátě* a *Rg-vedě* (obsahující padesát zmínek ve čtyřiceti šesti hymnech)? Nikde jí dnes nevidíme.

Družicová snímací zařízení se stala nástrojem archeologie. Tento vývoj započal po roce 1972, kdy NASA, americká státní agentura pro vesmírný program, vypustila družice Landsat určené ke studiu zemědělských oblastí. (Jelikož rostliny odráží infračervené paprsky, vědci dokázali odhadnout výnosy). Koncem sedmdesátých let je následovali geologové, geografové a archeologové. Několik badatelů využilo zobrazovací technologii Landsat k přesné lokalizaci mayských zřícenin v džunglích Yucatánu a prehistorických staveb v bývalé Mezopotámii.

Pomocí snímků pořízených z vesmíru vědci také objevili dvě fáze stavby Velké čínské zdi.

V roce 1981 raketo-plán Columbia zaměřil své snímací zařízení na hlavní pouště na Zemi. Snímky odhalily

stará říční koryta na Sahaře, nyní ukrytá pod tři až pětmetrovou vrstvou písku.

V roce 1986 Francouzi učinili průlom v oblasti družicového dálkového snímání. Jejich Národní

středisko pro studium vesmíru vyvinulo novou technologii jménem SPOT schopnou zachytit předměty či prostory o rozměrech pouhých deseti metrů. Multispektrální zobrazování a panchromatická data využívaná technologií SPOT — i když nedokázala zobrazit tak drobné detaily jako letecké snímkování — dokázala pokrýt mnohem větší oblasti. Nyní indický a francouzský archeologický tým koordinující svůj pozemní výzkum s francouzskou družicí SPOT zjistil, že řeka Sarasvatí popisovaná ve Védách je skutečností a nikoliv mýtem. Údaje z družice SPOT velmi jasně odhalují stopy starých řek a jejich ramen, a tak dokazují, že Sarasvatí existovala dlouho před rokem 3000 př.n.l. a zřejmě zcela vyschla nejpozději kolem roku 2000 př.n.l.

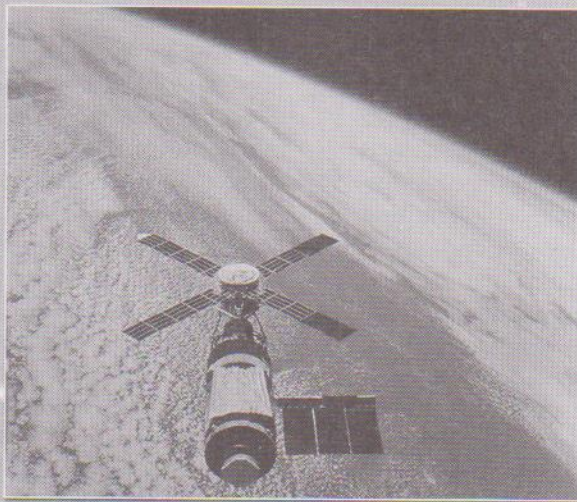
Družicové snímače a pohyblivé optické zařízení fotograficky zachytily vyschlé koryto řeky široké sedm kilometrů v oblasti západně od Nového Dillí. V Paňdžábu bylo koryto této řeky, zjištěné v místech, kde bychom očekávali Sarasvatí, široké dvacet kilometrů.

Při pohledu z vesmíru badatelé zjistili, že Sarasvatí měla mnoho přítoků, které zavlážovaly nesmírnou rozlohu úrodné půdy. Byly také objeveny stopy umělých kanálů.

Po prvním indickém archeologickém průlomu v Harappě v roce 1921 byly tamní nálezy přijaty jako důkaz existence toho, co bylo nazváno harappska kultura. V témže desetiletí bylo objeveno další významné naleziště — Mohendžodáro. Tato dvě města ležící na březích řeky

Indu byla přejmenována na „civilizaci řeky Indus.“

Od padesátých let byla objevena další archeologicky významná místa. Ale charakteristickým

znakem těchto nových nalezišť zvaných Lothal, Rupar, Dholavira a Banawali je, že všechny leží na březích či poblíž břehu nově objevené řeky Sarasvatí.

V roce 1922 objevil archeolog Rafiq Mughal ve vyschlém korytě Sarasvatí u Guheriwalu naleziště očividně stejně velké jako Mohendžodáro.

Objev původní, 1600 km dlouhé Sarasvatí vrhl nové světlo na přibližně sto odkrytých měst takzvané kultury řeky Indus. Podél starého koryta řeky Sarasvatí, pohřbeného pod nánosy písku pouště Thar, bylo totiž zjištěno mnohem větší soustředění nalezišť — více než 1000. Pokrok archeologického výzkumu v severní Indii od té doby přiměl mnoho učenců k přejmenování civilizace údolí řeky Indu na civilizaci Indus-Sarasvatí.

Někteří učenci vyjadřují svůj nesouhlas. Snižují důležitost objevu Sarasvatí tvrzením, že artefakty získané z nalezišť u řeky Sarasvatí se svým významem dosud nevyrovnají těm z harappských nalezišť. Ale ti, kdo drží krok s vědeckými studiemi, vědí, že kulturní prostředí popisované ve vědecké literatuře pokrývalo mnohem větší geografickou oblast než se archeologové původně domnívali.

Celý tok znovuobjevené Sarasvatí táhnoucí se od Himalájí k Arabskému moři probíhá zhruba paralelně k řece Indus. Tento pozoruhodný objev intuitivně předjímá v druhé polovině devatenáctého století znalec sanskritu Max Muller. V „Posvátných knihách Východu“ uvádí tento postřeh:

„I když nemusí být možné pomocí geologických důkazů určit dobu změn v jižních oblastech Paňdžábu, které vedly ke zničení Sarasvatí v poušti, skutečností přesto zůstává, že zánik Sarasvatí je pozdějšího data než vědecké období a že se v té době vody Sarasvatí vlévaly do moře.“

Současná technologie dokáže zjistit, kdy geologické změny způsobily zničení Sarasvatí. Je však třeba čas k upřesnění údajů; samotné družice nemohou definitivně potvrdit geologickou chronologii. K potvrzení nálezů je nutný pozemní průzkum s použitím pokročilých technických metod. Na mnoha nalezištích podél Sarasvatí lze použít radiokarbonové datování. Místa poblíž ústí vykazují data kolem 3000 př.n.l. Dále proti proudu, blíže k Himalájím, jsou data nalezišť mladší, kolem

1300 př.n.l. Indicko-francouzská družicová a pozemní studie odhalila, že části řeky začaly vysychat již kolem 3000 př.n.l. Úplné zmizení Sarasvatí není pozdější než 2000 př.n.l. Jiné studie datují její úplné zmizení mezi 2500 a 1700 př.n.l.

Archeolog Rafiq Mughal říká, že řeka měla celoroční charakter ve čtvrtém a počátkem třetího tisíciletí př.n.l., a poté koncem druhého tisíciletí zmizela.

Je významné, že mnoho archeologických nalezišť se objevuje přímo ve starém korytě. Všichni badatelé se shodují na tom, že to znamená, že části řeky musely vyschnout dlouho předtím, než si v těchto místech lidé postavili svá obydlí.

Proto harappská naleziště v říčním korytě byla datována 3000 př.n.l. Paul-Henri Francfort, vedoucí francouzského týmu, prohlásil v časopise *Eastern Anthropologist* (1992), že v době těchto prvních harappských sídel v korytě samotném „jím již dlouho neprotékala žádná velká celoročně tekoucí řeka“. Vědecká literatura popisuje celoročně tekoucí řeku ústící do oceánu.

Milovníci eposu *Mahábhárata*, který zahrnuje *Bhagavad-gítu*, si vzpomenu na pasáže popisující poutní cestu Šrí Balaráma vnitrozemím podél Sarasvatí. Například: „Průvod se rychle přesouval na poutní místa v době Kuruovské války; proti proudu Sarasvatí od ústí oceánu.“ (MB 9.34.15-18)

Dále je známý verš, kdy Šrí Balarám na své cestě proti proudu řeky dospěl k jejímu prameni. (MB 9.53.11) Jiné vědecké historické spisy, *Purány*, také zmiňují tuto geografii.

Vědecké texty očividně popisují geografii Indie v době 3000 př.n.l. a dříve, kdy Sarasvatí pramenila v Himalájích a tekla do Arabského moře. To znamená, že védští lidé a kultura žili bok po boku se záhadnými kmeny z údolí Indu. Můžeme tedy učinit bezpečný závěr, že Vědy v nějaké — ústní či jiné — podobě existovaly kolem 3000 př.n.l. A můžeme si být dokonce ještě více jisti, že vědecká kultura, s jejím náboženstvím a filozofií, je nejstarší žijící kulturou na světě. ☸

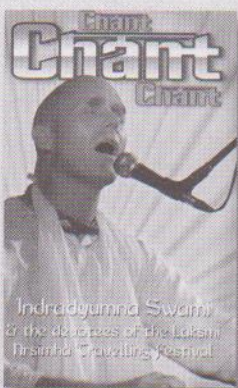
Transcendentální hudba

Jedna z nejpovedenějších a nejoblíbenějších nahrávek z r.1972. Úvodní skladba Govindam se přehrává každé ráno ve všech střediscích ISKCONu na světě.

tradiční písně vaišnavských ācaryů. Jako doprovodné nástroje jsou použity: tabla, tanpura, karatály, flétna a kytara.

Indradyumna Swami
Živá nahrávka bhajanů a kirtanů, které bylo možné slyšet v červenci a srpnu '97 během Lakšmī Nrsimha turné po Polsku.

MP3 ukázky najdete na
www.harekrsna.cz

Indradyumna Swami
velice sladké a melodické podání tradičních vaišnavských písní s mírným podbarvením flétny a elektronických kláves.

Śrī Prahlād dās & Village of peace, vol. II
Navazuje na velice povedené první album. Populární na polských Hare Kṛṣṇa festivalech.

OBJEDNÁVKY

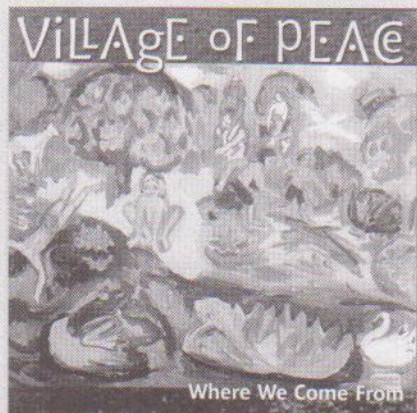
VedaVision
Digital Multimedia Studio

Jílová 290
Praha 5 - Zličín
155 21
tel.: 0603/700512

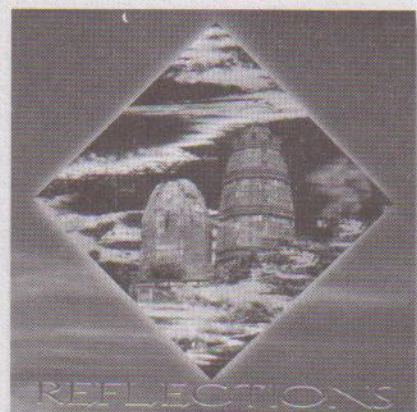

Gadādhara dās

Hare Kṛṣṇa mahāmantra a tradiční vaišnavské písně. Velice profesionální zpěv za doprovodu harmonia, mrdangy a karatálů. Navozuje příjemnou chrámovou atmosféru.

Śrī Prahlād dās & Village of peace, vol. I
Anglicky zpívané texty inspirované předními vaišnavskými ācaryi a Hare Kṛṣṇa mahāmantra ve stylu reggae. Velice příjemná melodická hudba s profesionálním aranžmá.

Krishna Prema dās, vol. IV

Jedna ze série velice povedených nahrávek v podání známého italského hudebníka. Tradiční texty s moderními nástroji. Velice klidná a příjemná poslechová hudba.

VAŘÍME PRO KRIŠŇNU

BRAMBOROVÉ KROKETY NA EKĀDAŚĪ

Vše připravujeme den předem.

1. Brambory uvaříme ve slupce, po vychladnutí oloupeme a nastrouháme do misky. Přidáme jemně namletou pohanku (na Ekādaśī dáme přednost celé pohance, kterou přebereme a v mixéru rozmixujeme nadrobno) — tolik, abychom mohli formovat krokety.

2. Přidáme sůl, pepř a chceme-li, můžeme podle fantazie přidat panýr, vařenou mrkev, sekanou petržilku či čerstvý koriander...

3. Necháme uležet přes noc. Je to nutné, protože kdybychom upekli krokety hned, pohanka, třebaže je jemně namletá, by nám křúpala mezi zuby.

4. Krokety dáme na hodně vymaštěný plech či pečicí papír, máslem potřeme i vršek a pečeme dozlatova.

5. Krokety musí po upečení chvilku stát (cca 1/4 hod.), aby jsme je mohli servírovat aniž by se rozpadaly.

Nabídněte Kṛṣṇovi.

Tento recept nám poskytla
Prema-priya devī dāśī.

„Tato *Bhāgavata Purāna* září jako slunce,
Vzešla bezprostředně poté, co se Pán
Śrī Kṛṣṇa navrátil do své vlastní říše,
doprovázen nábožensvými, poznáním
atd. lidem, kteří vlivem hluboké
temnoty nevědomosti tohoto
věku Kalfi pozbyli veškerou
schopnost vidět, přinese
světlo této *Purāna*.“

(*Śrīmad-Bhāgavatam* 1.3.43)

ŚRĪMAD BHĀGAVĀTAM

Zpěv sedmý

Śrī Śrīmad

A.C. Bhaktivedānta Swamī Prabhupāda

akademik vědy Mezinárodní společnosti pro vědu Kṛṣṇy

Právě vyšel 7. zpěv ŚRĪMAD BHĀGAVĀTAMU

Objednávky: VedaVision, Jílová 290, Praha 5 - Zličín, 155 21; info: www.harekrsna.cz, prija@volny.cz, tel.: 0603/700512